

СТАНОВИЩЕ

За дисертационен труд по процедура за присъждане на научна степен
„доктор на науките“

Автор: доц. д-р Жоржета Петрова Чолакова

Тема: Митопоетичен генезис, художествена еволюция и контекстуализация на езерото в поезията на чешкия романтизъм

Член на научното жури: проф. д-р Запрян Козлуджов

Представеният дисертационен труд респектира не само с периметъра на обемния си обхват, а най-вече с открито заявената си амбиция да изследва многостранно и многоаспектно един литературен топос, „в който се преплитат всевъзможни въпроси, свързани с природата като медиатор на културното мислене за универсума и за човека“. Изследването е в обем от 626 компютърни страници, разпределени в 13 части, заключение и изключително подробна библиография. То е перфектно структурирано в своята последователност и аргументативна логика.

От теоретична и методологическа гледна точка за мен е изключително важна и съществена неговата първа част, носеща показателното заглавие „PROLEGOMENA“ В нея изключително прецизно и коректно се обговарят и обосновават основанията на избрания изследователски подход. Тези над 60 страници по своята същност представляват разгърната студия, посветена на проблема за изследователския метод. Те дават собствен отговор на въпроса как методологически и методически е възможно да се мисли и анализира образът на езерото като литературен топос и „архетипен“ модел /ако използваме терминологията на К.Юнг/, в който се снемат всевъзможни проблеми, свързани в крайна сметка с универсума на човешкото битие и човешкия битиен смисъл. Великолепно е защитен тематологично-компаративистичният подход.

Преди изследването да съсредоточи вниманието си върху литературния образ на езерото като новосъздадена от Романтизма образна структура, то извършва огромна по обема си изследователска работа, която показва и анализира основанията за появата и неимоверните активизации на романтичните поетически представи и хипостази на езерния образ. Не са пропуснати теоретичните рефлексии върху понятието за пейзаж и спецификите на пейзажната образност. Използвайки философски и литературоведски митопоетичен инструментариум изследването търси и дава собствен отговор на въпросите:

- Как езерото конструира собствено семантично поле като рефлекс на срещата на човешкото съзнание с мистерията
- Как и защо се променя митопоетичната топка в различните културни епохи
- Как през различните жанрови проекции на езерото можем да разчетем античната идея за природата
- Как и защо именно Романтизмът реабилитира образния потенциал на езерото

Художественият генезис и художествената еволюция, т.е. диалектиката между исторически устойчивото и исторически променящото се в различните проекции на образа на езерото са анализирани през хронологията на различните културни епохи и ответните им типове светоглед.

Анализът със скрупулозна прецизност тръгва от античните представи и импликации на езерото в различните им философско-антропологически, етически и естетически измерения, минава през старозаветните и новозаветните проекции, през особените взаимодействия, преплитания и наслагвания на библейски и антични представи за езерото в средновековната литература, през специфичните ренесансови и барокови проекции на езерния образ.

Ответно на заявената чрез заглавието тема половината от текста на дисертацията /стр.352-587/ е посветен на предромантичните и романтичните хипостази на литературния образ на езерото. Анализите и обобщенията се основават върху емблематични автори и литературни произведения главно от чешкия предромантизъм и романтизъм. Те убедително и аргументирано защитават тезата, според която езерният образ е една емблематична проекция на глобалните процеси в развитието на културното съзнание, свързани с идеята за природата и присъствието ѝ в менталната структура на субекта.

Библиографията към изследването съдържа около 550 източника, които са коректно използвани и цитирани в текста на самото изследване.

За съжаление заключението не дава адекватна представа за приносните моменти, но те са много синтетично и ясно изведени в седем пункта в края на представения от дисертанта автореферат.

Публикациите по темата на дисертацията като количество и качество далече надхвърлят изискуемия брой.

В заключение уверено заявявам, че проявената творческа амбиция и изключителна професионална компетентност заслужават висока оценка и убедено препоръчвам на уважаемото научно жури да присъди научната степен „доктор на филологическите науки“ на доц. д-р Жоржета Петрова Чолакова.

25.01.2018

Член на журито:

Пловдив

проф. д-р Запрян Козлуджов